

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Голінько В.І.

« 30 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Цивільна безпека»

Галузь знань	13 Механічна інженерія
Спеціальність	131 Прикладна механіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	Комп'ютерні технології машинобудівного виробництва
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання	7 семестр (13 чверть)
Мова викладання	українська

Викладач: професор Чеберячко С.І.

Пролонговано: на 20__ - __ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__ - __ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільна безпека» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Комп'ютерні технології машинобудівного виробництва» спеціальності 131 Механічна інженерія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. охорони праці та цивільної безпеки. – Д. : НТУ «ДП», 2023. – 15 с.

Розробник:

Чеберячко Сергій Іванович – професор, доктор технічних наук, професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в пригоді для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр університету.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 131 Прикладна механіка (протокол № 7 від 12.07.2023).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	4
5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	8
6.1. Шкали.....	8
6.2. Засоби та процедури.....	8
6.3. Критерії.....	9
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ...	12
8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	12
9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі НТУ «Дніпровська політехніка» «Комп'ютерні технології машинобудівного виробництва» спеціальності 131 Механічна інженерія здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни 37 «Цивільна безпека» віднесені такі результати навчання:

РН15 Враховувати при прийнятті рішень основні фактори техногенного впливу на навколишнє середовище і основні методи захисту довкілля, охорони праці та безпеки життєдіяльності

Мета дисципліни – надання знань для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом формування здатності до ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні, та відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр РН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РН15	РН15.1-37	Визначати за нормативно-правовими актами гранично допустимі концентрації, величини чи рівня шкідливих чинників та відповідність стану довкілля, населених пунктів, виробничих приміщень, обладнання та параметрів технологічних процесів вимогам цивільної безпеки за окремими чинниками
	РН15.2-37	Оцінювати умови в місці проживання та умови праці на робочих місцях, здійснювати вибір та користуватися засобами колективного та індивідуального захисту
	РН15.3-37	Розробляти заходи з поліпшення умов та цивільної безпеки в місці проживання та на робочих місцях
	РН15.4-37	Використовувати положення законодавства та нормативно-правових актів з цивільної безпеки при знаходженні в місці проживання та при професійній діяльності
	РН15.5-37	Виявляти шкідливі та небезпечні для людини чинники та оцінювати їх вплив на працюючих та населення

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Фізика	<p>Розуміти зміст досліджуваних фізичних понять, фізичних величин і законів, принципів і постулатів.</p> <p>Пояснювати результати спостережень і експериментів.</p> <p>Описувати фундаментальні досвіди, що виявили істотний вплив на розвиток фізики.</p> <p>Представляти результати вимірів за допомогою таблиць, графіків і виявляти на цій основі емпіричні залежності.</p> <p>Застосовувати отримані знання для розв'язання фізичних, практичних завдань.</p> <p>Наводити приклади практичного використання знань, сприймати й самостійно оцінювати інформацію.</p>
Вища математика	<p>Знати основи та принципи застосування лінійної та векторної алгебри, аналітичної геометрії, диференціального та інтегрального числення.</p> <p>Застосовувати відповідний математичний апарат для розв'язання задач прикладної механіки, знати принципи використання комп'ютерного програмного забезпечення для вирішення інженерних завдань.</p> <p>Застосовувати математичні методи та допоміжне програмне забезпечення для обробки інформації та результатів експериментальних досліджень.</p>
Ціннісні компетенції фахівця	<p>Враховувати при прийнятті рішень моральні, етичні та ціннісні детермінанти сучасного суспільства</p> <p>Вільно спілкуватися з професійних питань з урахуванням етичних норм міжособистісного спілкування</p>

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	45	14	31	2	43
практичні	45	14	31	4	41
лабораторні	-			-	-
семінари	-			-	-
РАЗОМ	90	28	62	6	84

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	45
РН15.4-37	<p>1. Поняття про цивільну безпеку. Основні терміни та визначення</p> <p>Загальні відомості про надзвичайні ситуації, аварії, катастрофи.</p> <p>Поняття: шкідливий чинник, небезпечний чинник, травматизм, професійне та професійно обумовлене захворювання, хронічне та</p>	5

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	гостре захворювання. Ризик в житті людини. Визначення ризику для подій, які викликають стохастичні та детерміністичні ефекти. Безпека людини в процесі праці. Поняття про гігієнічну класифікацію праці	
РН15.4-37	<p>2. Законодавче та правове регулювання цивільної безпеки. Конституційні засади цивільної безпеки в Україні. Законодавство України з цивільної безпеки. Закони України «Кодекс цивільного захисту України», «Про охорону праці», «Про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення». «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Нормативно-правові акти з цивільної безпеки: визначення, основні вимоги та ознаки. Основні принципи державної політики України у галузі цивільного захисту, охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці</p>	8
РН15.5-37	<p>3. Управління, нагляд і контроль за станом цивільної безпеки. Система державного управління цивільною безпекою в Україні. Державна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Організація цивільного захисту на об'єктах господарювання. Служба охорони праці підприємства. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість. Структура і чисельність служби. Права і обов'язки працівників служби охорони праці. Громадський контроль за станом охорони праці в організації. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права.</p>	8
РН15.5-37	<p>4. Основні функції та завдання системи управління цивільною безпекою. Головні завдання Єдиної державної система цивільного захисту населення і територій. Прогнозування та оцінювання соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій. Розробка та здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій. Навчання і перевірка знань з охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Навчання та підготовка населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій. Навчання та підготовка населення із захисту від вибухонебезпечних предметів</p>	8
РН15.5-37 РН15.1-37 РН15.2-37	<p>5. Надзвичайні ситуації та їх наслідки. НС техногенного характеру. Надзвичайні ситуації. Класифікація надзвичайних ситуацій. Наслідки надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Мета та зміст виявлення та оцінювання обстановки у районі надзвичайної ситуації із застосуванням програмних моделей. Виявлення та оцінювання інженерної обстановки під час аварії на об'єкті.</p>	8
РН15.5-37 РН15.1-37 РН15.2-37	<p>6. Надзвичайні ситуації та їх наслідки. НС природного характеру. Наслідки надзвичайних ситуацій під час землетрусів. Надзвичайні ситуації під час повені. Надзвичайні ситуації під час бурі, урагану, смерчу. Надзвичайні ситуації під час пожеж. Показники вибухопожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин. Категорії приміщень за вибухо- та пожежонебезпечністю. Класифікація вибухонебезпечних та пожежонебезпечних приміщень і</p>	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	зон. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками	
	Практичні заняття	45
RH15.5-37	Практичне завдання з аналізу «Кодексу цивільного захисту»	5
RH15.1-37	Практичне завдання з оцінки хімічної обстановки при аваріях на хімічно-небезпечних об'єктах	8
RH15.2-37	Практичне завдання з оцінки радіаційної обстановки при аваріях на атомних станціях	8
RH15.3-37	Практичне завдання з контролю шуму та вібрації	8
RH15.5-37	Практичне завдання із дозиметричного контролю іонізуючих випромінювання	8
RH15.1-37	Практичне завдання з первинних засобів пожежогасіння	8
	РАЗОМ	90

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентності відносно очікуваної, що ідентифіковано під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	опитування під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів.
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та самостійної роботи		виконання ККР під час іспиту за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано опису кваліфікаційного рівня, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентності і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
	Уміння/навички	
♦ поглиблені когнітивні та	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	<ul style="list-style-type: none"> - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання 	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійне обладнання, персональні комп'ютери.

Програмне забезпечення: MS Office 365.

Дистанційна платформа MOODLE.

Лабораторія гігієни праці та виробничої санітарії, стенд для випробувань ЗІЗОД СИ-ИДЧ-03-08, стенд з випробувань протигазових фільтрів «ЗАХИСТ», стенд з випробування наколінників, стенд з випробування ЗІЗ СВРЗ-1000, мікромановакууметр Testo 512, динамометр універсальний YILIDA DS2-1000N.

Електронна бібліотека кафедри з навчально-методичного забезпечення дисципліни.

8 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Голінько В.І. Цивільна безпека. Методичні рекомендації та завдання до контрольної роботи для бакалаврів усіх спеціальностей: метод. вказів. Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. 15 с.

2. Цивільна безпека. Методичні рекомендації до практичної роботи «Опрацювання закону України «Про охорону праці» для бакалаврів усіх спеціальностей / В.І. Голінько, С.І. Чеберячко, І.А. Шайхлісламова Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2023. – 19 с.

3. Цивільна безпека. Методичні рекомендації до практичної роботи «Опрацювання закону України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування» для бакалаврів усіх спеціальностей / В.І. Голінько, С.І. Чеберячко, І.А. Шайхлісламова Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д.: НТУ «ДП», 2023. – 17 с.

4. Цивільна безпека. Методичні рекомендації до практичної роботи «Розслідування та облік нещасних випадків не виробничого характеру» для бакалаврів усіх спеціальностей / І.А. Шайхлісламова, О.А. Муха Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2023. – 19 с.

5. Цивільна безпека. Методичні рекомендації до лабораторної роботи «Методи і прилади оцінки кліматичних умов на робочих місцях» для бакалаврів усіх спеціальностей / О.А. Муха, Ю.І. Чеберячко, О.В. Столбченко Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2023. – 21 с.

6. Цивільна безпека. Методичні рекомендації до практичної роботи «Дослідження освітленості робочого місця» для бакалаврів усіх спеціальностей/ В.І. Голінько, О.В. Столбченко, І.А. Шайхлісламова Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2023. – 19 с.

7. Цивільна безпека. Методичні рекомендації до практичної роботи «Вивчення ручних вогнегасників» для бакалаврів усіх спеціальностей/ С.І. Чеберячко, О.О. Яворська, М.Ю. Іконніков Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д.: НТУ «ДП», 2023. – 21 с.

8. Цивільна безпека. Методичні рекомендації до практичної та самостійної роботи «Методи та засоби захисту цивільного населення в умовах надзвичайних ситуацій» для бакалаврів усіх спеціальностей / В.І. Голінько, Д.І. Радчук, С.І. Чеберячко Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2023. – 60 с.

9. Цивільна безпека. Методичні рекомендації до самостійної роботи і практичних занять «Порядок надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» для бакалаврів усіх спеціальностей / І.А. Шайхлісламова, Ю.І. Чеберячко, Столбченко О.В. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». – Д. : НТУ «ДП», 2023. – 34 с.

10. Методичні вказівки до практичної роботи “Оцінка професійних ризиків” з дисципліни “Цивільна безпека ” для студентів усіх спеціальностей / Укладачі: В.І. Голінько, О.О. Яворська, Д.І. Радчук, С.І. Чеберячко – Д.: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2023. – 24 с.

11. Голінько В.І., Безщасний О.В., Чеберячко С.І., Чеберячко Ю.І., Яворська О.О., Наумов Н.Н. Методичні вказівки до виконання до виконання практичної роботи «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві» для студентів усіх спеціальностей: метод. вказів. Дніпро: НТУ «ДП», 2020. 30 с.

9 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

9.1 Основні

1. Голінько В.І. Основи охорони праці: підручник. Д.: НГУ, 2014. 271 с.

2. Безпека життєдіяльності та цивільний захист [Електронний ресурс]: підручник для студ. спеціальностей з природничих, соціально-гуманітарних наук та інженерно-комунікаційних технологій / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 10,2 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 267 с.

3. Зеркалов Д.В., Міхеєв Ю. В., Праховнік Н.А., Землянська О.В. Цивільний захист: навч. посіб. К.: «Основа», 2014. 234 с.

4. Печиборщ В.П. Медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях в єдиній державній системі цивільного захисту : керівн. Київ, 2019. 425 с.

5. Глобальна та національна безпека: підручник / [В. Абрамов, Г. Ситник, В.Смоляннюк]; за заг. ред. Г. Ситника. К.: НАДУ, 2016. 784 с.

6. Глобальна та національна безпека: словник-довідник / уклад.: Г.П. Ситник, О.І. Пошедін, М.М. Шевченко та ін.; за заг. ред.Г.П. Ситника. К.: НАДУ, 2016. 140 с.

9.2 Допоміжні

1. Голінько В.І., Чеберячко С.І., Шибка М.В., Яворська О.О. Моніторинг умов праці: навч. посіб. Д.: Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», 2014. 236 с.

2. Лекції з предмету: Основи Національної безпеки України, автором яких є консультант Міжнародного агентства бізнес-безпеки «СВР», кандидат юридичних наук Лисенко С.О. // <http://vabb.com.ua/news/lekscia-nac-bezpeka.html>

3. ISO 45001 «Система менеджменту охорони здоров'я та безпеки персоналу. Вимоги» : офіц. текст. Київ : ДП «УкрНДНЦ». 2018. 62с.

4. Антонов В.О. Конституційно правові засади національної безпеки України: монографія / В. О. Антонов; наук. ред. Ю.С. Шемшученко. Київ: ТАЛКОМ, 2017. 576 с. // http://idpnan.org.ua/files/antonov-v.o.-konstitutsiynopravovi-zasadi-natsionalnoyi-bezpeki-ukrayini-_d_.pdf

5. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці» Наказ від 08.06.2004 р. № 151: офіц. текст. Київ : Держнагляд охорони праці України ДП. 2004. 16 с.

9.3 Інформаційні ресурси

1. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Цивільна безпека»
для бакалаврів освітньо-професійної програми «Комп'ютерні технології
машинобудівного виробництва»
спеціальності 131 Механічна інженерія

Розробник: Чеберячко Сергій Іванович

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19